

Kapelmasteren

MEDLEMSBLAD FOR DANSK KAPELMESTERFORENING

Marts 2005 Blad nr. 29

Læs i dette nummer:

Præsentation af nye medlemmer, side 2

De tunge drenge, Tamás Vetö, side 4

Prisuddelinger og julegløgg, side 7

Nyt kulturhus i Assens, side 7

Nordisk Råd, side 7

Tonespace, side 7

For korledere, side 7

Jazzkapelmesterkursus, side 8

Spørgehjørnet, side 9

Ole Koch Hansen 60 år, side 10

Peter Ettrup Larsen, side 11

Kunstpoltisk Forum, side 13

Elektronisk kulturarv, side 13

Kapelmasterens Klumme, side 14

Feriehuse, side 15

Druen, side 15

Brevspækken, side 16

Mindeord om Tage Lyneborg, side 16

Nye CD'er - Nye nodebøger, side 17

Artikel af Erik Moseholm, side 19

200 mill. til kulturen, side 20

Uddelinger af kollektive midler 2004, side 21

Piratkopiering, side 22

Foreningens adresser og oplysninger, side 23

Kort og godt, bagsiden

GENERALFORSAMLING

Dansk Kapelmesterforening
afholder sin
årlige generalforsamling

onsdag d.27. april
kl. 16.00

på

CaféTeatret

Skindergade 3

lige ved Købmagergade

Efter generalforsamlingen
byder foreningen på sandwich og drikkevarer

Medlemmer vest for Storebælt vil få godtgjort transport
med et beløb svarende til en returbillet med DSB (standard)

Dagsorden
vil blive udsendt

Præsentation af foreningens nye medlemmer

---

af Bodil Heister

HANS ULRIK, 39 år, København er kapelmester, komponist, saxofonist og har studeret bl.a. ved Berklee College of Music i USA. Hans egen jazzgruppe blev hædret med Danish Music Award i 1999 med pladen Jazz & Mambo. Den blev et vaskeægte dansk jazzhit med over 10.000 solgte eksemplarer.

Han har netop udgivet cd'en Blue & Purple i surround-formatet SACD, hvor han selv både er komponist og saxofonist i samspil med nogle af skandinaviens bedste musikere. Og så er der endnu en ny cd på vej med egne kompositioner Tin Pan Aliens med musikerne Jonas Johansen og Steve Swallow.

Hans Ulrik løber i sin fritid, sidst ved Erimitageløbet, hvor han overhalede kulturministeren. Yes!

RENÉ BJERREGAARD NIELSEN, 29 år, København/Haderslev. Uddannet musikpædagog og trompetist fra DKDM.

René vandt musikdirigentsstillingen ved Slesvigske Musikkorps i oktober 2003 som den yngste musikdirigent ved forsåret til dato. Stillingen har allerede budt på et væld af spændende koncertoplevelser i både ind- og

udland, samt et tæt samarbejde med populære danske og udenlandske kunstnere.

Han har netop modtaget et tilbud med en række koncerter for Sønderjyllands Symfoniorkester i foråret 2006.

René arbejder i øjeblikket sammen med den finske komponist Kim Nyberg om en opførelse af et orkesterværk der uropføres dette forår, en multimedieopsætning for symfoniorkester, fortæller og animation.

Med en forkærlighed og interesse inden for tidlig musik, bliver han jævnligt brugt som instruktør på diverse renæssancekurser.

I sin fritid dyrker René lystfiskeri.

BENJAMIN KOPPEL, 30 år, København er kapelmester og musiker. Han gik en kort overgang på Rytmisk Musikkonservatorium og har haft en del studieophold i New York og Paris.

Han har været kapelmester på en række teatre og operaforestillinger bl.a. Rebus på Den Anden Opera og Evita på Bellevue.

Han har en trio med Jakob Andersen og sin fader Anders Koppel og han har været initia-

tivtager til og kapelmester for cross-over-ensemblet Mad Cows Sing siden 1996, med hvem han bl.a. har spillet i Carnegie Hall og Birdland i New York.

Benjamin skal i løbet af året komponere et par blæserkvintetter og et stykke for bigband med saxofonsolist samt et værk for strygekvartet og saxofon.

Han har som kapelmester udgivet 16 cd'er.

Og så har han mødt verdensmesteren i skak Garri Kasparov i en skakdyst i Lyngby Storcenter!

JESPER NORDIN, 29 år, København, er hornist og dirigent og får diplomeksamen fra DKDM i marts med Odense Symfoniorkester, hvor han selv har været fastansat som hornist.

Han skal i foråret være assistent for Michael Schönwandt i Siegfried på Operaen.

I maj måned dirigerer han Sjællands Symfoniorkester, og i efteråret venter flere koncerter med Ensemble 2000, til hvem han også har skrevet ny musik.

Han er medstifter af og fast dirigent for kammerorkester Galanteana - et orkester med både professionelle og studerende fra DKDM - alt sammen med klassisk eller præ-klassisk repertoire. Det wienerklassiske repertoire holder Jesper meget af at dirigere.

Til sommer medvirker han ved en festival i Bourgogne, hvor han bl.a. skal dirigere et nyt værk af Karsten Fundal.

Han er aktiv i Konservatorierådet, Studienævnet og De Konservatoriestuderendes Landsråd - og så har Jesper fødselsdag samme dag (ikke år) som Bruckner.

CLAUS EFLAND, 31 år, Dresden, er uddannet som violinist ved Det Fynske Musikkonservatorium, og han blev derefter optaget som dirigentstuderende på Royal College i London. Efter at have afsluttet sine studier i London flyttede han til Dresden, hvor han for tiden er tilknyttet Dresden Staatskapelle som assistent for orkestrets æresdirigent Sir Colin Davis.

Claus Efland vandt for nylig 2. pris i den prestigefyldte Donatella Flick Conducting Competition.

Finalerunden fandt sted i en udsolgt Barbican Hall i London under overværelse af konkurrencens protektor Prince Charles.

Han kvalificerede sig også til den ene af de tre eftertragtede finalepladser, og dermed retten til at dirigere et af verdens førende symfoniorkestre, London Symphony Orchestra.

Claus Efland havde sin professionelle dirigentdebut i Danmark foran Odense Symfoniorkester i februar måned.

Desuden glæder han sig til sin operadebut i Italien med La Traviata, hvor han dirigerer operakompagniet Virtuosi dell'Opera de Roma.

I sin fritid dyrker Claus yoga. Han mener, yoga er meget vigtigt for en dirigent, da god vejrtækning og god fysik er altafgørende i vores metier.

HENRIK ANDERSEN, 46 år, Hjørring, er kapelmester, pianist, trompetist og bassist.

Han har netop været kapelmester på Busters Verden på Vendsyssel Egnsteater og senere i år bliver det en musikalsk Jeppe på bjerget samme sted.

Henrik har komponeret musik til 21 dukkefilm - også et H.C. Andersen-projekt - som skal ud i den store verden. Han komponerer og producerer i sit eget studie

HAPS Musicproduktion.

Han har været kapelmester på bl.a. Hjørring Sommerspil, Lundergaardrevyen og har ledet Brønderslev Bigband, diverse blæserorkestre og kor.

I foråret skal Henrik turnere på 48 skoler med stykket Prinsessen på farten. I maj rykker Henrik teltpælene op og starter prøver på Hjørring Revyen.

NIELS BORKSAND, 61 år, København, er sanger, skuespiller og dirigent. Han er privat uddannet med studier hos Ole Schmidt, Frans Rasmussen og Dietfried Bernet samt på DAMU-kurser. Han etablerede i 2003 Sinfonietta Arctica, der hovedsageligt består af musikere fra kapellet og DRSO, med henblik på klassiske musikturneer bl.a. i Grønland. I foråret rejser han til Grønland for at øve med 50 korsangere i Nuuk, hvor han senere på året skal opføre bl.a. Mozarts Requiem med Sinfonietta Arctica.

Han er fast dirigent for Frederiksberg Symfoniorkester, Det grafiske kor og Slagelsekoret. Niels laver en fantastisk chili con carne fra mild til killer-version, og han kan også lave skipperlobescowes og helst i et stort køkken, hvor der også er plads til de daglige 25 armbøjninger.

De tunge drenge V

ved Else Cornelius

En lykkelig tilfældighed

Det stod ikke skrevet, at Tamás Vetö skulle blive en stor dansk dirigent, men han kom hertil som ungarsk flygtning i 1957 og blev her. Nu har han fået Emil Reesens mindelegat af sine kolleger, og for ham er det noget ganske særligt.

Tingene i Tamás Vetös stue i Tåstrup fortæller lidt af hans historie. De fleste pynteting ser ungarske ud. Der er et lillebitte fotografi af hans glade forældre på bryllupsrejse i Ungarn. Der er billeder af hans kønne børn og børnebørn, som er født i Danmark. Og så hænger der på døren til stuen en stor grøn plakat for en sonateaften i Odd Fellow Palæets mindre sal i 1958. Billetpris 3.50 kr, 4.50 kr og 5.50 kr.

”To herboende unge ungare, Janos Fürst og Tamás Vetö, giver koncert i Palæet fredag den 7. november,” stod der i foromtalen i Berlingske Tidende. ”De er begge fra Budapest og kom hertil efter revolutionen.” Dagen efter var der gode anmeldelser af den ”velbesøgte” sonateaften, og Nils Schiørring skrev om den unge violinist Janos Fürst, som endnu var ”et næsten ubeskrevet blad” og om pianisten Tamás Vetö, som allerede ”har formået at skabe sig en smuk position herhjemme som akkompagnatør med udsigt til at gøre sig gældende som dirigent.”

Det tør man nok sige, han kom til. Tamás Vetö debuterede som dirigent i Tivoli det år, og

Tamás Vetö og Ars Nova, foto Benny Rosenfeld

siden har alle danske orkestre og operahuse, store og små kor og ny musik-ensembler nydt godt af hans kunstneriske ildhu og utrolige musikalitet. Han er blevet belønnet for sit arbejde mange gange, med hyldest og medaljer og hæderspriser, men han blev alligevel rigtig glad og taknemmelig, da han fik Emil Reesens mindelegat før jul.

”Det er enestående, at vi har den kapelmesterforening, for normalt kan kapelmestre jo ikke fordrage hinanden. Tænk på, hvor sjældent du møder dirigenter i salen til en koncert. De fleste er bange for at komme til at høre noget, der er anderledes eller bedre end det, de selv kan, selv om man netop bliver bedre af at stræbe efter dem, der er ens idealer. Jeg var i Sønderjylland, da den nye chefdirigent for Aalborg Symfoniorkester, Matthias Aeschbacher, skulle dirigere i Haderslev, og selvfølgelig tog jeg derhen. Jeg kendte hans ry, og jeg ville vide, hvad han står for.

Han blev helt forundret, men siden har vi holdt kontakt med hinanden. To timer før jeg skal dirigere en stor koncert, ringer han og siger pøj-pøj. Det er mærkeligt, at det er så sjældent, det sker. To af mine bedste venner, som også kommer fra Ungarn, er heldigvis dirigenter, og med dem kan jeg tale ligeud. Over for dem behøver jeg ikke at være den *bedstvoidende*, som dirigenten ellers er per tradition.

Emil Reesens mindelegat får man af kollegerne, og derfor er den noget ganske særligt. Og så fik jeg det efter Franco, Francesco Cristofoli, som var den bedste kollega, nogen kunne ønske sig, altid så medlevende og interesseret. Jeg savner ham. Da jeg stod med ”Pelleas og Melisande” på Den Jyske Opera sidste år, var det første gang, han ikke var der og hørte på. Det var meget sørgeligt. Der var opstået et broderskab, næsten et blodets bånd, mellem os.”

Det var dig, der måtte springe ind og overtage Wagners "Ringen" på Den Jyske Opera, da Franco blev syg og måtte give op?

"I dag ved jeg ikke, hvordan jeg turde. Jeg havde kun dirigeret lidt af Ringen på det tidspunkt, kun Siegfried som koncertopførelse, men ikke Rhinguldet, Valkyrien eller Ragnarok, som er så kolossalt store værker. Når man har spillet et kvarter og vender bladet, står der: 1. akt, og man er dårligt nok begyndt endnu. Jeg er vokset op med, at det er for sent at lære tingene på det tidspunkt, hvor du bliver bedt om at dirigere dem. Du skal kunne dem, inden tilbuddet kommer, i hvert fald når det handler om værker, som kræver et helt eller flere livs arbejde. Sådan er Ringen, og jeg havde ikke drømt om at komme til at dirigere den. Jeg var lidt betaget af Tristan og Isolde, da jeg var ung, men ellers tiltalte Wagner mig overhovedet ikke, hverken hans musik eller hans filosofi. Og så alligevel kom Parsifal til at åbne dørene for mig, da jeg kom til at dirigere den, både på Det Kongelige Teater i 1978, i Mannheim, hvor jeg blev engageret som første gæstedirigent i 1981, og i Marseille. Alle tre steder skete det samme: Mennesker, som aldrig havde sat deres ben i et operahus, blev fuldstændig væltet omkuld. Tiden stod stille. Det var deres livs oplevelse."

Tamás Vetö fylder 70 den 20. maj. Han var 22 år, da han kom til Danmark. At han endte her, var lidt af et tilfælde. Han var pianist og kordirigent, uddannet på Franz Liszt Musikakademiet i Budapest, men han nåede ikke at gøre orkesterdirigentklassen færdig, før russerne gik ind i Ungarn i 1956. Han kom til Frankrig sammen med en kæreste, som havde familie i Paris, og blev der og studerede direktion i

næsten et år, men venen hjemmefra, Janos Fürst, havde familiedømme, som var havnet i Danmark, og dem besøgte de to. Tamás Vetö prøvede først, om han kunne komme til operaen i Stockholm som repetitør, men han kunne ikke få visum. I stedet for gik han til John Frandsen på Det Kongelige Teater, og Henning Rohde, viceteaterchefen, hjalp til, så den unge ungarske pianist kunne blive repetitør ved operaen. Francesco Cristofoli og John Winther blev hans kolleger. Hurtigt blev han korsyngemester, og i 1968 dirigerede han sin første Verdi-opera.

Howdan klarede du dig med sproget?

"Jeg lærte mit første dansk af operateksterne, for man sang på dansk den gang. Jeg kom aldrig på kursus, som man gør i dag, men på et tidspunkt kaldte teaterchefen, Henning Brøndsted, mig ned og sagde, at det var rigtig fint, men jeg trængte måske til "en lille afpuksning" hos en talepædagog. Det hjalp lidt, men der er meget, jeg aldrig lærer, f. eks. sådant noget som det danske stød. Mærkeligt nok er det ikke nok at være musikalsk, når man skal lære andre sprog. Har du hørt nogensinde hørt Georg Solti, som også var ungarsker, tale? Han boede hele sit liv i udlandet, men lærte hverken at tale engelsk eller tysk ordentligt. Det var helt forfærdeligt at høre på.

Mit lille barnebarn har spurgt sin mor: "Hvornår tror du, morfar lærer at tale rigtigt dansk?" Til gengæld har jeg i de sidste år oplevet, at når jeg kommer til Ungarn for at dirigere, siger koncertmesteren: "De taler så fint ungarsk, næsten som et museum!" Jeg var så nervøs, da jeg første gang skulle indspille Bartok med Szeged Symfonior-

kestret, for jeg havde næsten ikke brugt de musikalske fagudtryk på ungarsk siden min studietid. Nu har vi lavet mange indspilninger, bl.a. af Carl Nielsen, og nu forstår vi hinanden, selv om jeg taler lidt for fint."

Tamás Vetö dirigerer Tivolis Bigband, foto Gorm Valentin

Temperamentet er legendarisk. "Ikke siden Egisto Tangos dage" har man set magen, stod der en gang om Tamás Vetös temperament. Han erkender det blankt.

"Det kommer pludselig, når det bliver for meget. Jeg har aldrig lært det med, at man skal tælle til 10, før man siger noget. Jeg ser det både som et minus og et plus. Jeg siger, hvad jeg mener, og så er det ovre. Jeg har ikke nogen sort bog, hvor jeg skriver gamle ærgrelser op.

Der er desværre nogle, man kommer til at ramme, men de fleste danskere har heldigvis humoristisk sans. De forstår, at mine temperamentsudbrud kommer, fordi jeg brænder for noget, og fordi jeg så ikke altid er i stand til at vælge sine midler. Det tog mig meget lang tid at lære at forstå et dansk begreb som "hygge". Og det værste, folk kan sige til mig, hvis jeg går i mine egne tanker eller er alvorlig, er: "Er du sur i

dag?" "Sur" er et meget specielt dansk udtryk. Man har ikke noget lignende på ungarsk, hvor man snarere vil kalde det "dårligt humør".

Heldigvis har jeg altid haft gode koncertmestre og musikere omkring mig. Palle Heichelmann, som spillede i Kapellet og som jeg havde et dejligt sonatesamarbejde med, sagde altid: "Husk, vi har kun en violin i hånden. Der kommer ikke mere lyd ud af den, fordi vi presser den." Det er dirigentens største kunst at lade musikerne spille. Når man er ung dirigent, er man bange for at miste kontrollen, men man kan opnå så meget fortrolighed med et orkester, at man nærmest ikke behøver dirigere, og det er skønt."

Du har både arbejdet med professionelle og amatører, elitekor og Studentersangforeningen, de store symfoniorkestre og deltagerne i Askov-stævnet. Hvordan ved du, hvor meget du kan forlange af dem, du står overfor?

"Man kan ikke forlange det samme, men derfor forlanger jeg ikke mindre af amatørerne. Jeg går ud fra, at de vil have det yderste ud af mig, og så må jeg stille de krav, jeg normalt stiller, velvidende at der er grænser for, hvor meget de kan honoreres. Bortset fra mit berømte temperament er det også lykkedes, for jeg har set amatører yde noget, de aldrig havde troet, de kunne. Sidste år spillede de på Askov slutscenen af Ragnarok, og Lisbeth Balslev var solist. Jeg hader,

at solisterne til oratorier og operakontertopførelser står ved siden af mig, så jeg satte Lisbeth Balslev midt mellem andenviolinerne, og jeg så på dem, da hun åbnede munden. De havde aldrig oplevet noget lignende, så megen lyd, og de havde aldrig oplevet, at de kunne så meget.

Jeg har sunget selv, og jeg har arbejdet med kor hele mit liv, og det er noget helt andet end at arbejde med orkestre. Du får aldrig den inderlige, personlige kontakt med et orkester, som du kan få med et kor. Det er en helt, helt anden tilfredsstillelse.

Tamás Vetö med Promenadeorkestret, foto Gorm Valentin

Et orkester er jo ikke afhængigt af dig. Det er kun i optakten, kun i det øjeblik, alle i orkestret ser på dig, også dem, der slet ikke er med fra begyndelsen. Og det er de første få minutter, der afgør, hvordan kontakten med et orkester bliver. Derfor er jeg altid mest nervøs før den første prøve. Som regel bliver den anden prøve ikke så god, for ingen tager sig så meget sammen ved den, men tredje prøve er tæt på koncerten, og så hjælper det. Det er noget, man skal lære, men de første år

gør det forløb en meget nervøs."

Har du så mange opgaver, som du gerne vil have

"Både – og. Man kan jo ikke selv fordele dem. Det kan blive meget hæsblæsende, når man skal lave flere ting på en gang og blande teaterprøver og koncerter. Det ideelle er ét projekt ad gangen. Men på den anden side... jo ældre, man bliver, jo større krav stiller man til sig selv, og derfor er det vigtigt, man ikke har større pauser, man kan gå og blive bekymret i.

Danmark er et lille land. Derfor sker det ikke så ofte, som man kunne ønske sig, at man kommer til at dirigere det samme værk flere gange. Jeg skulle for nylig dirigere Carl Nielsens symfoni

De Fire Temperamenter til dvd'en om landsdelsorkestrene med Aalborg Symfoniorkester. (I parentes bemærket fik jeg først at vide, at der kun var penge til "De Tre"!)

Jeg har aldrig før ønsket at dirigere den symfoni, for den sagde mig ikke noget, men nu! Nu ville jeg gerne igen, men det er ikke sikkert, jeg kommer til det."

Julegløgg og prisuddelinger

af Bodil Heister

Tirsdag d. 21. december - på Dansk Kapelmesterforenings 67 års fødselsdag - mødtes 45 af foreningens medlemmer til æbleskiver og julegløgg på Kgs. Nytorv. Det hyggelige arrangement blev afholdt i Nyhavns Færgetro på 1. sal med udsigt ud over de gamle træskibe, og der blev serveret hjemmebagte æbleskiver og herlig julegløgg fra den smukke gamle kobberkedel.

Snakken gik hølydt på kryds og tværs henover bordene imellem jazzkapelmestre, kordirigenter, klassiske dirigenter og teaterkapelmestre, og flere ytrede ønske om at dette hyggelige julearrangement blev en fast tradition.

Der var også julequiz, hvor den heldige vinder vandt en flaske dejlig julesnaps, og der var cd'er som trøstepremier med Erik Tuxens orkester.

Ved samme lejlighed blev der uddelt 5 priser:

Emil Reesens Mindelegat på 50.000,- gik til dirigenten Tamás Vetö med tak for den eventyrlige musikalske energi han har tilført det danske musikliv - og for hans appetit på det nye og hans kærlighed til det gamle.

Grethe Kolbes Mindelegat på 20.000,- gik til kapelmester Bodil Heister som tak for hendes store indsats som sekretær og redaktør i Dansk Kapelmesterforening til glæde og gavn for foreningens medlemmer.

Arne Hammelboes Uddannelseslegat på 10.000,- gik til dirigenterne Anne Marie Granau og Casper Schreiber samt kapelmester Søren Siegumfeldt til "et indlysende talents videre studier".

Nyt Kulturhus i Assens

Med åbningen af det 3000 m² store kulturhus Tobaksgaarden den 1. oktober har Assens for alvor markeret sig på det kulturelle landkort. I Tobaksgaarden præsenteres et bredt kulturelt program med mange forskellige tilbud. Tobaksgaarden skal kunne rumme næsten enhver eksisterende kunstform: scenekunst, teater, stand-up-comedy, klas-

sisk og nutidig musik, opera, visuel og digital kunst, litteratur og symposier samt andre former for underholdning for alle aldersgrupper. Etableringen af Tobaksgaarden er sket i samarbejde mellem Assens Kommune og omkring 85 lokale og regionale erhvervsvirksomheder og fonde. www.tobaksgaarden.dk

BH

Brian Mikkelsen i Nordisk Råd

På et møde i Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd i Stockholm den 3. november har kulturministeren netop lanceret de tre væsentligste kulturtemaer for Danmark, der overtager formandskabet for Nordisk Ministerråd den 1. januar 2005. De tre temaer er: de nordiske sprog og deres unikke fællesskab, rytmisk musik i Norden og den internationale

konkurrence samt designområdet, hvor de nordiske lande har værtskabet for Verdenskongressen for design i 2005. Temaerne skal ikke fremhæve Danmark, men kvalificere det nordiske samarbejde. Ministeren har desuden deltaget i en diskussion om en ny struktur for det nordiske samarbejde, som har været uændret de sidste 12 år. BH

Tonespace - Vestjysk Musikkonservatorium

Vestjysk Musikkonservatorium har netop fået bevilget 1.750.000 kr. til etablering af et oplevelsescenter for musik, kunst og teknologi kaldet tonespace. Centrets forskningslaboratorium og efteruddannelsescenter vil udforske nye metoder til anvendelse af ny teknologi som redskab for musik- og kunstforståelse. Målet for op-

levelsescentrets aktiviteter er at skærpe børn og unges interesse for og viden om musik, samtidig med at man håber på at kunne inspirere flere unge til at vælge en uddannelse inden for især den klassiske musik. Etableringsstøtten kommer fra Kulturministeriets Provinspulje. BH

For korledere

Er du korleder, og trænger du til ny inspiration, var det måske en ide at klikke ind på:

www.chorusamerica.org under 'conference/training' findes oplysninger om forskellige workshops og

kurser. F.eks. afholdes der i dagene fra 19. - 22. maj 2005 en special choral/orchestral workshop på Cincinnati College-Conservatory of Music. Hjemmesiden indeholder foruden kursusbeskrivelser også oplysninger om tilmeldingsproceduren. PEL

Jazzkapelmesterkursus i Århus december 2004

7 deltagere havde meldt sig til kursus i Big Band-ledelse med Giordano Bellincampi som instruktør. Klyvers Bigband stillede op og var et fremragende, medlevende ensemble. Jens Klyver selv, som altid positiv, varm og interesseret, sørgede for at alt fungerede som det burde.

Hver af kandidaterne havde selv valgt et stykke musik at instruere og lede, og de fik den afmålte tid stillet til rådighed uden at Giordano blandede sig.

Første, og eneste pause iøvrigt, - ud i et andet lokale og studere videoen som var blevet optaget. Her rullede Giordano sig ud med blændende analyser om de psykologiske forhold der gør sig gældende mellem dirigent og orkester. Giordano blander sig tilsyneladende ikke i hvordan bandlederne slår, bare de "ER". Hele båndet blev gennemdiskuteret. Musikerne var utålmodige, men man er aldrig i tvivl m. h. t. Giordano. Pauser har de længder som pauser skal have.

Lørdag aften blev en af de rigtig gode. Dejlig mad, sød betjening, men først og fremmest en aften med masser af disse snakke, diskussioner og udvekslinger af tanker og erfaringer som vi har

så stort et behov for i vores kreds.

Søndag blev endnu en dag efter samme mønster som lørdagens. Overraskende at observere at præstationerne var mærkbart sikrere efter lørdagens evalueringer.

Flot koncentration fra alles side. Stor tak til Jens Klyver og hans orkester og stor tak til Giordano Bellincampi for hans inspirerende analyser.

Frans Rasmussen

Jeg var så utrolig heldig at blive inviteret med på Dansk Kapelmesterforenings bigbanddirigentkursus d. 5. december. Ledet af Frans Rasmussen, og undervist af Giordano Bellincampi.

Allerede fra starten tænkte jeg at det ville blive en stor oplevelse, men det lykkedes alligevel for mig at blive overrasket over HVOR spændende det var.

Vi skiftedes til at dirigere Klüvers Big Band, og blev så optaget på video. Derefter gik vi afsides, så videoen igennem, og fik feedback/kritik på det vi så.

For det første var Giordano en utrolig god, nærværende og levende underviser. Men det allermost spændende for mig var, at det han mest kommenterede var det vi sagde til orkesteret, de signaler vi sendte, før og efter at vi dirigerede musikken. De psykologiske mekanismer, som er så vigtige for at få et stykke musik til at lykkes. Og det var helt utroligt, hvor meget han havde lagt mærke til i den kommunikation der opstår mellem dirigent og orkester. Han er en gave i enhver undervisningssituation. Der er jo så mange små ting, som er afgørende for om et samarbejdsforhold udvikler sig til noget tillidsfuldt, hvor man i en atmosfære af gensidig respekt kan koncentrere sig om at yde sit bedste.

Så det var meget lærerigt for mig og meget underholdende. Som kapelmester, musiker og underviser kan jeg bruge, og bruger allerede meget af det. Og jeg har bestemt lyst til ved lejlighed at studere og lære mere om at lede et orkester.

Så mange tak til kapelmesterforeningen for dette initiativ

Med bedste hilsner Jonas Johansen

fotos Jens Klüver

v. Peter Ettrup Larsen

Navn: Flemming Vistisen

Alder: 50 år (d. 16.02)

Uddannelse: Studier i slagtøj og musikteori ved Det Jyske Musik-konservatorium og dirigenteksamen fra Royal Academy of Music i London.

Aktuel beskæftigelse: Fast kapelmester for Tivolis Promenadeorkester, kunstnerisk leder for Ringkjøbing Amts Symfoniorkester og operachef ved Musikdramatisk Teater under Landsdelscenter Midtvest.

Hvorfor og hvordan blev du dirigent?

Tja, det er jo et af de sværeste spørgsmål, for hvorfor bliver man egentlig det? Allerede som helt ung havde jeg nogle rigtig gode oplevelser som janitshar i symfoniorkester, og så blev jeg vel nærmest draget af tiltrækningen ved (tilsyneladende!) at være den, der bestemmer det hele.

Jeg tog derfor nogle dirigenttimer hos Jorma Panula, inden jeg søgte ind og blev optaget i London. Her havde vi en rigtig gammel lærer, der havde det med at falde i søvn i timerne. Vi elever praktiserede derfor ofte at dirigere med venstre hånd, og han opdagede det aldrig!

Hvis du ikke var blevet dirigent, hvad var du så blevet?

Så var jeg blevet forfatter! Det er jo stadig en metier indenfor kunstens verden. Jeg ved såmænd ikke, om jeg har specielle evner på det felt, men for mig ville det være det eneste alternativ. Det har altid været min store lidenskab at begrave mig i bøger. Jeg kunne jo også være blevet arkitekt eller tandlæge, så havde jeg utvivlsomt tjent flere penge!

Hvad er din bedste oplevelse som dirigent?

Har der været nogen...? Jo, det var jo nok, da jeg for to år siden dirigerede Verdis Requiem med symfoniorkestrene fra Ringkøbing og Viborg Amter sammen med et kæmpe kor og solister fra Det Kgl. Teater. Her var musikglæden og entusiasmen nærmest berusende. Det samme oplevede jeg sidste år, da vi havde vores første forestilling - Barberen i Sevilla - på Musikdramatisk Teater. Her formede det hele sig til en helhed såvel på scenen og i graven som bag scenen. Det er nok denne musikdramatiske helhed, der optager mig aller mest som dirigent.

Hvad er din værste oplevelse som dirigent?

Jeg har i min tid dirigeret en del amatørorkestre, og det jeg har det sværest med, er at stå med et ensemble, der ikke er godt nok, og som derfor såvel teknisk som musikalsk ikke rigtig er i stand til at løfte opgaven. Det er dog også meget deprimerende at stå med et professionelt orkester, der fuldstændig savner gnisten, men det er jo en frustration på et andet niveau.

Hvor ser du sig selv i 2015?

Nu er jeg foreløbig operachef for Musikdramatisk Teater de næste tre år, og der skal vi bl.a. fejre Bent Lorentzens 70-års fødselsdag med en opførelse af hans Den Stundesløse. Vi barsler også med en noget alternativ opsætning af Mozarts Don Giovanni. I 2013 vil jeg meget gerne være med til at fejre 200-året for Verdis fødsel, men derefter ved jeg ikke, hvad der sker. Tivolis Promenadeorkester har jo efterhånden også kalenderen fyldt op udenfor Tivolisæsonen, så der bliver såmænd nok at se til! Desuden deler jeg chefstillingen i Musikdramatisk Teater med min kone Pernille, så måske ender det med, at jeg bare lader mig forsørge!

Ole Kock Hansen fylder 60 år

- og han føler sig privilegeret, fordi han kan samarbejde med mange forskellige ensembletyper

af Kjeld Frandsen

De, der har haft kontakt med dansk musikliv gennem de sidste fire årtier, har næppe kunnet undgå at møde Ole Kock Hansen. Så en nærmere præsentation er vel overflødig. Dog berettiger den alsidighed, der er et af 60-års fødselarens karakteristika, til en fyldig omtale, omend man - uanset spalteplass - aldrig når hele vejen rundt. Men fastslås skal det, at Ole Kock Hansen - udover at spille jazzklaver som få andre i dette land - er en fremragende dirigent, arrangør og komponist.

Ole Kock Hansen blev født den 19. april 1945 i Osager på Midtjylland, hvor han tidligt fik sig en god kammerat, hvis far var forstander på Osted Fri- og Efterskole, og som hed Niels-Henning Ørsted Pedersen. Og sjældent har et kammeratskab vel været så langvarigt, så produktivt og så gensidigt inspirerende. Det musikalske parløb begyndte i et orkester, der blev ledet af deres respektive storebrødre og derfor hed Kock-Ørsted-kvintetten. Senere studerede Ole Kock Hansen hos pianisten Finn Savery og på Det Kongelige Danske Musik konservatorium, og fra midten af 1960'erne var han aktiv som freelance-musiker.

I 1968 blev han medlem af Radioens Big Band, hvor han i længere perioder - frem til udgangen af 1995 - var chefdirigent. Og skønt hans arbejde med bigbandet var væsentligt for dette orkestres kunstneriske udvikling, har det dog kun været ét af hans mange gøremål.

På det populærmusikalske område har Ole Kock Hansen arbejdet med kunstnere som Daimi, Birgit Lystager, Povl Kjøller og Radioens Pige kor, og på jazzfronten har han ledsaget musikere som Per Goldschmidt, Ben Webster, Jesper Thilo, Etta Cameron og - selvfølgelig - NHØP. I 1975 valgtes Ole Kock Hansen til Årets Danske Jazzmusiker, og han fik i den anledning udgivet LP'en »Folkeviser« med nyfortolkninger af danske folkemelodier. Og i 1986 blev han forsynet med en Ben Webster Pris.

Det er velkendt, at Ole Kock Hansen med ægte kærlighed beskæftiger sig med Højskolesangbogens melodimateriale og den nordiske folkemusikalske tradition. Det er blevet dokumenteret på en række plader, hvor han stort set altid har været i selskab med barndomsvennen fra Osted og nu naboen i Ishøj, Niels-Henning Ørsted Pedersen. De spiller stadig en del duo-job og medvirkede for nylig i TV-programmet Kromans mad, hvor de fik lov til at skære tomater, løg og kartofler. Heldigvis uden at snitte sig selv i fingrene.

Ole Kock Hansen føler sig privilegeret ved at kunne samarbejde med forskellige ensembletyper. Han har netop lagt sidste hånd på et værk til det klassiske en-

foto Jan Persson

semble Domino, som holder til på Lolland og har den interessante besætning: fløjte, klarinet, saxofon, fagot, trombone og klaver.

Endvidere samarbejder Ole Kock Hansen jævnligt med Roskilde Studiekor, der fejrer 25-års jubilæum på El-Værket i Holbæk søndag den 29. maj. I den anledning opføres et stort Ole Kock Hansen-værk, baseret på en islandsk saga og med medvirken af Vestsjællands Amts Big Band, som Ole Kock Hansen også er leder af.

Også alliancen med Radioens Big Band fornyes i ny og næ. Da Ole Kock Hansen gennem mange år har haft et duo-samarbejde med sangerinden Etta Cameron, var det naturligt, at han blev involveret i sangerindens CD-indspilning med bandet samt i de efterfølgende turnéer. Og helt aktuelt har Ole Kock Hansen skrevet nye arrangementer til den CD, som Radioens Big Band - med Chris Minh Doky som producer - indspiller med sangeren Anders Blichfeldt.

Mellem dyner og divaer

af Anders Beyer

Musikentreprenøren Peter Ettrup Larsen er en god sælger og en forbillig god formidler af ideer. Han er hittepåsom med et ben i mange musikalske lejre, har altid et eller andet projekt på bedding eller kørende, og så har han bevaret sin barnlige nysgerrighed over for alt det forunderlige, der sker omkring ham.

Årgang 1965. Ikke ung, snarere yngre, men virker meget voksen uden at være gammelklog og bedrevidende. Han er ikke for-sagt og brystsvag, som den lille pige i salen på hospitalet. Tværtimod. Han er selvbevidst og har lært at stikke brystet frem, for på den måde kommunikerer man bedre, fortæller han. Man skal som formidler lukke op for verden – 'bryste sig' i den positive betydning af ordet – for gennem en imødekommende kropsattitude får verden tillid til dig og tror på det budskab, du gerne vil bibringe mennesker. Nogenlunde sådan er den ultrakorte version af Sternum-teorien, som Peter Ettrup Larsen har udviklet.

Manden sidder foran mig og fortæller med entusiasme og vid, og levendegør med krop og sind, at hans teori holder vand. Han kan noget med at komme 'ud over rampen', som de siger på kommunikationskurser. Larsens teori hedder Sternum-teorien. Sternum betyder brystben på latin. 'Brystben-teorien' lyder lidt lægeligt tamt, sternum klinger næsten som stjerne, noget spændende, dragende, man må vide mere om. Jo, ham Larsen kan sælge varen, og der er frit valg på alle hylder. Teorien kan øjeblikkelig omsættes til praksis. Ingen slinger i valsen. Og er der noget, sangen om den-

ne Larsen ikke ender med, så er det mol. Melodunten hører snarere hjemme i en helt anden sangskat, som kommer fra den navnebroder, der sælger dyner. Der er noget 'Jeg har et tilbud til dig'-agtigt over Peter Ettrup Larsen. På den fede måde, forstås.

På en stille søndag eftermiddag i januar havde jeg sat dirigenten, cand.mag.'en med meget mere Peter Ettrup Larsen i stævne. Stille er så meget sagt, for i løbet af et par timer havde den viden-de og meget talende dirigent fået direktion, pædagogik, filosofi, foredragsvirksomhed, ledelse, Sternum-teknik og jeg skal komme efter dig til at gå op i en højere enhed. Han er i sandhed et multibegavet menneske, der har forstået at knytte alle erfaringerne i et spændende netværk af ressourcer. Nogle af disse erfaringer med musik og formidling kommer til udtryk i en ny direktionbog, skrevet af Larsen. Til glæde for dette tidsskrifts læsere, blandt andre. Bogen udkommer meget snart, lover forfatteren.

Nu skrev jeg 'dyner' oven for, som skaber øjeblikkelige associationer. Man skal vare sin mund med at udspy merkantile fornemmelser i kunst-Danmark, ikke mindst dansk musikliv (selvom Sibelius altid holdt af at tale med bankfolk, idet de aldrig talte om penge, det gjorde kunstnere altid). I dansk musikliv skal man helst sulte førend man er rigtig kunstner. Romantisk blæver. Man må ikke tjene penge, komponister slet ikke. KODA-afregningen er lige så privat som de beskidte underbukser. Det forholder sig lidt

anderledes med dirigenter (Karajan var foregangsmand, han var både til hurtige biler og både, og Frans Rasmussen har faktisk en Alfa Romeo (brugt?)). Det befriende ved dirigenter er at de kan selv og vil selv styre det hele. Anti-jante. Det ligger lige som i opdraget. Larsen er ingen undtagelse, og han har heller ikke noget imod ordet 'jeg' – det kommer så at sige frit fra leveren, eller Sternum, eller i hvert fald inde fra et afgørende sted under den lækre, moderigtige bluse.

Det begyndte med Tivoli Garden iført klarinet og nul-sommerferie en årrække sammen med den fløjtespillende broder. Tivoli afgør mangen en god blæsers skæbne. Larsen kom tilbage et par årtier senere, og stod i spidsen for Promenadeorkester og Pantomime-afdelingen. Her fik han et repertoirekundskab, som yngre kolleger kun drømmer om. Er man i Tivoli er man 'til det hele'. Ingen fine fornemmelser. Respekt fra nærværende tastatur. Stockhausen spillede også på bar for at forsørge resterne af den familie, der var tilbage efter Anden Verdenskrig. Philip Glass tjente ekstra ved at køre taxa samtidig med at *Einstein on the Beach* var et hit i New York. Lutoslawski og Panufnik spillede firhændigt på små beværtninger. Und so weiter.

Lige som Stockhausen, Lutoslawski og Glass er Larsen – vi sammenligner dem her af formidlingstekniske grunde – ikke bange for at engagere sig i musik på flere planer. Man fornemmer hos dem alle en glubsk appetit

på både livet og kunsten. Hvorfor skulle en sang som ovennævnte tåreperser om den brystsvage pige fra *I en seng på hospitalet* ikke tilvejebringe en lige så sublim oplevelse som en symfoni af Beethoven? Tag den.

Larsen kan lidt af det hele. Dynerne på den ene side og divaerne på den anden. Divaer er et velvalgt ord, for Larsen er også til det ophøjede, elegante, feststruttende, champagne-galopperende. Hvis der er et fællestræk i alle hans bestræbelser, er det at han gør tingene med maner. Han har stil. Mon ikke han nyder at spille klaver i Radio Underholdnings Orkestrets Wienertrio sammen med Helle Sørensen og Walter Gaffron? »Festlig, romantisk og stemningsskabende musik til enhver lejlighed«, som det hedder i promoveringsmaterialet. »Salonmusikken er 1800-tallets biograf«, fortæller Larsen, der elsker at fortælle den historie til lytterne, der gerne vil høre historien gennem tonernes vibrerende nærvær.

Man bliver først for alvor forpustet, når man studerer mandens diskografi. Jamen, jamen: Jungledyret Hugo, Glindemans trompetkoncert, musik til von Triers Riget II, 'world premiere recording' af Gunner Møller Pedersens kammeropera *Rottesken*. Listen er lang. Nå, ja, så er der også sangbogen med cd, som er et helt kapitel for sig. Vores mand har nemlig skrevet 25 sange for børn, *Peters sangbog*, som er udgivet på eget forlag (selvfølgelig): Ettrup-art (direktøren træffes på pel@ettrup-art.dk). Derudover har han dirigeret et hav af koncerter, fra musik af Henning Wel-

lejus til Dario Campeotto og Peter Bellis 40-års jubilæums-koncerter.

Går man lidt i dybden med alt det, Larsen har udvirket i sit fyrråriges liv, bliver man faktisk imponeret over den substans, hans ideer har. Når han skriver om arbejdet med børn, at det handler om »koncentrationsevne, kreativitet, motorik og intellektuel og emotionel skærpelse af sanserne«, kan man godt hævde, at det er et udtræk af Shinichi Suzukis berømte metode. Det er det formodentlig ikke, det er personlige erfaringer, som finder vej til praktisk udøvelse.

Når man så er dånet over Larsens vifte af gøremål og kompetence-områder, og man er på vej ned i en tilstand af besvimelse, sanser man i et splitsekund, at manden også har lagt navn til en Cognac. Men det er formentlig ikke tilfældet. Han har ikke alders fylde til at kunne gøre det. Gud ske lov – det havde også været ubærligt. Især for os andre, der hele tiden forsøger at

få omgivelserne til at tro, at vi 'har så travlt' hele tiden. Vi er nemlig vigtige, når vi har travlt. Men det er en anden historie.

»Musik er en integreret del af al menneskelig kommunikation«. Siger den Larsen, der er uddannet i retorik, musikvidenskab, direktion med mere. »Vi må ikke isolere os i skyttegrave, vi skal gøre opmærksom på musikens potentiale«, siger Larsen og lyder slet ikke som en politiker. Han er med i flere vigtige fora, ud over Kapelmesterforeningens bestyrelse. Conductors Guild i USA er en af flere platforme. Her arbejder man målrettet med spørgsmål som: Hvordan sikrer vi at vi har et publikum om 20 år? Jazz og klassisk vil have det meget

svært, hvis MTV får lov at tage over. Der er flere barrierer at overvinde, fortæller Larsen. At arbejde i USA som dansk dirigent, er et forhindringsløb der vil noget. Myndighederne tror at man et terrormenneske – de giver ikke tilladelse til arbejde med mindre man hedder Salonen eller Boulez. Det vil Larsen gerne gøre noget ved. Ændre betingelserne for danske dirigenter i USA. Det ligner David over for Goliath, Larsen vs. Bush. På dem, Peter!

Hvis De nu sidder tilbage i en opløftet stemning og tænker: »Det var som syv sytten. Ham Larsen kunne jeg godt tænke mig at høre mere til«, så er det ingenlunde umuligt, idet Larsen også er foredragsholder. Det har interessenter på Vallekilde Højskole allerede kunnet nyde godt af. Nu skal der ikke afsløres for meget her, men talen om integreringen af højre og venstre hjerne-

halvdel vil være et oplagt emne. Artiklens forfatter har oplevet dette hin søndag, og det var *ikke* spor langhåret, faktisk ret spændende. Så er det sagt.

Er der et ord, som går igen i Larsens forskellige udredninger, så er det kommunikation. Ikke overraskende for en dirigent, men i tilfældet Larsen interessant, fordi han evner at sætte ord på det, han gør med pinden. Det er ikke hverdagskost, ovenikøbet på et »højt intellektuelt niveau«, som Hartling sagde efter samtale-mødet med Mao.

Det interessante ved Larsen er, at det ikke virker hverken flad eller højpandet. Det er da fascinerende at høre manden fortælle om de 12-15 sekunder du som dirigent har over for et orkester til at bevise at du er en værdig samarbejdspartner. »Som dirigent skal du arbejde henimod en professionalisering af opvaske-situationen. Du skal fjerne fokus fra dig som person over til en bevidsthed om sagen«, siger Larsen. Med opvaskesituationen mener han det tidspunkt, hvor du ultimativt er dig selv. Du står sammen med din elskede og drøfter dagens dont, men du tørrer af: Du er helt dig selv, du behøver ikke at være en anden, du skal ikke 'lade som om'. Hvis du kan transformere det til den professionelle situation, når du står over for orkestret, kan du samle det hele til et klingende nu. Du kan, med Larsens ord, skabe et klangfelt, et fællesrum. Hvem kan? Rostropovitj, Celibidache, Bernstein og Kleiber, hvis De spørger Larsen.

At leve som et renaissance-menneske, har det visse omkostninger? Skribenten tænker her på muligheden af en stor, Seger-

stam-agtig, karriere som dirigent, efter alle de kunstneriske svinkeærinder. Nu kommer svaret:

»Jo, det har omkostninger. Der er noget, jeg ikke kan nå. Da jeg var færdiguddannet, fik jeg mange jobs. Jeg sad på hotelværelser en stor del af tiden og var ensom. Jeg følte at jeg skulle træde et skridt tilbage og finde ud af, hvad det var, jeg egentlig ville. Du ser mig ikke dirigere på Det Kgl. Teater. Jeg fandt ud af, at jeg skulle vælge noget andet: Foredrag, koncerter, pianistjobs, skrive bøger, osv. Det er vigtigt for mig, at jeg har jord under neglene. Mange sætter unge dirigenter i bås, forventer at de er bestemte typer. Men i realiteten er vi alle forskellige med forskellige drømme og hver vores potentiale«, fortæller Larsen.

Det kan hænde at der ikke er så meget Toscanini over *Peters Sangbog*, men den kan have en lige så vigtig mission som den legendariske orkester-domptørs virke. Det ser ud som om Peter Ettrup Larsen har genfundet sig selv i rollen som generalist. Han kan – med en underdrivelse – lidt af hvert. Det nyder dansk musikliv godt af, og han giver gerne erfaringerne videre til kolleger. Det er vel sagtens derfor, han er fundet værdig til at sidde i Kapelmesterforeningens bestyrelse.

Læs videre på www.etrup-art.dk

Mennesket kan inddeles i to grupper: En som går forrest og udretter noget, og een, som kommer bagefter og kritiserer.

Kunstpolitisk Forum 8.-9.april

Hvad betyder **Mainstream** for det kunstneriske udtryk og den kunstneriske kvalitet for tilskuerne og for kunstnerne inden for film, litteratur, musik og tv-dramatik.

Kunstpolitisk Forum 2005 finder sted **d. 8. - 9. april** i Karrebæksminde med indlæg i debatten af bl.a. Lotte Svendsen, Christoffer Boe, Loke Havn, Merete Ries, Bent Vinn Nielsen, Kristian Ditlev Jensen, Kasper Bech Holten, Klaus Lynggaard, Ingolf Gabold og Bjørn Lense Møller.

Kontakt Dansk Kunstnerråd for yderligere oplysninger tlf: 3538 4401 dkr@dansk-kunstnerraad.dk

BH

Sikring af elektronisk kulturarv

Som et af de første lande i verden har Danmark skabt rammerne for at sikre bevaring og formidling af den elektroniske kulturarv. Det sker med kulturminister Brian Mikkelsens forslag til en ny lov om pligtaflevering.

Hovedformålet er at bringe lovgivningen om pligtaflevering i overensstemmelse med den teknologiske udvikling. Forud for fremsættelsen ligger et væsentligt pioner- og udviklingsarbejde, som har været hjulpet godt på vej af Det Kongelige Bibliotek og Statsbiblioteket.

Kulturen digitaliseres i stigende grad, hvilket p.t. ikke bliver arkiveret. Man står derfor i fare for at miste denne del af den danske kulturarv, men fra næste sommer begynder de institutioner, der skal varetage pligtafleveringsordningen, med det vigtige bevaringsarbejde.

BH

Kapelmesterens Klumme

Holdninger og sammenhænge

v. Peter Ettrup Larsen

I bestræbelserne på konstant at være på omgangshøjde med omverdenen, har Kapelmesteren besluttet at indføre en ny rubrik, *Kapelmesterens Klumme*, hvor emnet er frit, og muligheden for at luften *holdninger* og pege på interessante *sammenhænge* er til stede. I første omgang vil denne klumme blive varetaget af undertegnede.

I forbindelse med valget af emne til denne indledende klumme trængte behovet for at *luften* sig i første omgang alvorligt på, for jeg satte mig nemlig til tasterne dagen efter den storstilede åbning af Operaen i København. Nu bor vi jo i et land, hvor kulturelle begivenheder sjældent opnår den store mediedækning, men da operaen åbnede i januar, blev det på TV-siden markeret, som var det OL, prinsebryllup eller en naturkatastrofe. Alle mediehusarnerne var på plads og kommenterede flittigt om de begivenheder, vi alle kunne se, - især *mens* musikken spillede! Midt i begejstringen over det kæmpemæssige kulturelle løft, Hr. Møllers gave har givet nationen, og over det utroligt høje musikalske og kunstneriske niveau, der blev lagt for dagen på scenen og i orkestergraven, kunne man som TV-seer blot undres over, hvordan DR2's kulturmedarbejdere dog kunne udøve en sådan terror mod musikken. Så det ville jeg altså skrive en klumme om! Men

uanset hvordan jeg vendte og drejede dækningen af dette, lød jeg bare som en sur, gammel musikkritiker, og det er jeg jo ikke, - jeg er i hvert fald ikke gammel!

I stedet besluttede jeg at pege på en *interessant sammenhæng*, som på sigt forhåbentlig vil give mange nye muligheder for Dansk Kapelmesterforening.

Det hele startede med, at to af Dansk Kapelmesterforenings medlemmer inden for det seneste 1½ års tid har mistet kontrakter i USA p.g.a. de amerikanske immigrationsmyndigheders terrorfrygt. Jeg var selv det første "offer", og selv det danske udenrigsministerium kunne ikke hjælpe, da den amerikanske ambassade i København og de lokale immigrationsmyndigheder i USA ikke kunne blive enige om, hvorvidt jeg som kunstner selv skulle søge om visum, eller om de amerikanske arbejdsgivere skulle ansøge om indrejsetilladelse til mig. Senere blev Thomas Jensen også nægtet indrejsetilladelse, idet FBI angiveligt på grund af terrorfrygt med tilbagevirkende kraft pludselig ændrede procedurerne for udenlandske gæsteartister. Thomas Jensen måtte gerne tage over og give masterclass som fløjtenist, men så snart han gik på scenen foran et orkester, udgjorde han altså en sikkerhedsrisiko.

I forsøget på at få kastet lidt lys over sagen, rettede Dansk Kapelmesterforening derfor henvendelse til vores amerikanske søsterorganisation Conductors Guild (CG) i USA. I 2001 havde jeg som repræsentant for Dansk

Kapelmasterforening deltaget i CG's kongres i Houston, Texas og blev dengang **meget** inspireret og imponeret over ambitionsniveauet. Kort før jul 04 var der så svar fra CG. Her ville man meget gerne indgå i et nærmere samarbejde med Dansk Kapelmesterforening, og på CG's netop afholdte kongres i Boston, blev jeg derfor som Dansk Kapelmesterforenings repræsentant valgt til bestyrelsen i Conductors Guild. Det skete in absentia, da jeg dirigerede nytårskoncerter med det forrygende Prinsens Livregiments Musikkorps i Jylland.

CG fungerer på mange måder lige som Dansk Kapelmesterforening, idet medlemmerne er professionelle dirigenter og kapelmestre indenfor alle stilarter og genrer lige fra klassisk symfoniorkester over kor til jazz-band. Desuden arrangerer CG kurser og kunstneriske netværk, der skal medvirke til at bryde den faglige isolation, man ofte kan opleve som dirigent. CG blev grundlagt i 1975 og tæller i dag 1850 medlemmer. Langt de fleste er fra USA, men CG rummer også individuelle medlemmer fra mere end 40 lande.

I Dansk Kapelmesterforening venter vi os meget af dette nye og spændende samarbejde. Målet er at få åbnet det enorme amerikanske marked for Dansk Kapelmesterforenings medlemmer! I første omgang skal vi bare have overbevist de amerikanske myndigheder om, at medlemmerne af Dansk Kapelmesterforening ikke udgør nogen musikalsk terrorrisiko, vi er jo ikke ansat på DR2!

Feriehuse

v. Bodil Heister

Lille Skiveren i Skagen

Dansk Kapelmesterforening har sammen med Dansk Kunstnerråds øvrige fraktioner erhvervet Jens Otto Krags tidligere sommerbolig Lille Skiveren syd for Skagen tæt på Vesterhavet med 17 tønder land, skov og hede.

Huset har plads til 8 overnattende og huset er veludstyret med sauna, klaver m.v. og har god opvarmning til vinterophold.

Der er ved lodtrækning blevet fordelt de uger Dansk Kapelmesterforening har huset til rådighed i **2005 nemlig uge 43, 44 og 49.**

Læs mere om Lille Skiveren på vores hjemmeside:

www.kapelmesterforening.dk og tryk på medlemsblad nr. 26.

I næste nummer af Kapelmesterbladet (sommer 2005), kan du læse om ansøgningskriterierne.

Klitgården i Skagen

Klitgården har fondsmidler til et antal legater, som dækker opholdsudgifterne på Klitgården i 2 uger, på nær en egenbetaling på 100 kr/dag.

Klitgården er et refugium for videnskabsmænd, forskningsmedarbejdere og kunstnere, som har brug for at kunne koncentrere sig om et projekt eller et værk. Der er plads til 15 personer samtidig.

Den enkelte gæst får et værelse med arbejdsbord og adgang til fælles rum. Derudover er der tre atelierer. Der er ikke indrettet et lydisoleret musikrum. Derfor kan Klitgården kun tage imod musikere og komponister, som bruger instrumenter med høretelefoner. Tre daglige måltider bliver serveret. Yderligere oplysninger om forholdene på Klitgården kan fås ved henvendelse til Lotte Rohde,

Lille Skiveren, foto Bodil Heister

tlf. 96 79 19 99.

Medlemmer af Dansk Kunstnerråds medlemsorganisationer kan ansøge ved at indsende en beskrivelse af planerne for opholdet, CV samt evt. andre relevante oplysninger til Dansk Kunstnerråd, Rosenvængets Allé 37, 1, 2100 København Ø.

Ansøgningerne skal være Dansk Kunstnerråd i hænde senest **mandag d. 25. april** og vil blive behandlet hurtigst muligt herefter.

Sommerhus i Gilleleje

På Nordlævej 10 udlejes et fritidshus med opholdsstue, soveværelse, køkken, toilet med brus. Stor grund. Leje 1.200,- pr. uge. Fritidshuset er velegnet til 2 voksne (der findes 2 senge + en gæsteseng). Udlejning sker i sommerhalvåret (fra uge 15 - 42, 2 uger ad gangen) med fortrinsret for kunstnere, herunder malere, musikere, forfattere, fotografer og oversættere der ønsker ferie- eller studieophold. Tlf.: 33 13 46 04

Lodsgården på Hirsholmene

Dansk Kunstnerråd har de senere år stillet huse på Hirsholmene til rådighed for sine organisationers medlemmer.

Øen, der er et fuglereservat, ligger 40 minutters sejlads fra Frederikshavn. Kun fire mennesker er fastboende, og kontakten til fastlandet besørges af postbåden,

som lægger til 3 gange og ugen, en af gangene med forsyninger fra brugsen, så ingen risikerer hungersnød i isolationen.

Der er vel en snes huse på øen, som også kan byde på en hovedgade med det særprægede navn Ned forbi Per Jørgensens, for engang boede flere hundrede mennesker på skæret, nemlig i slutningen af 1800-tallet, da øen rådede over stenbrud, lodsdrift og et bemandedt fyrtårn. Nu er fyrtårnet tomt, lodsdriften nedlagt og stenbruddet fortid. Men husene og den lille sømandskirke står der stadig som et charmerende fortidslevn midt i en uberørt natur, hvor måger i tusindvis sørger for et energisk akkompagnement til blæst og bølger.

Henvendelse Dansk Kunstnerråd: Tlf: 3538 4401 Fax: 3538 4417.

DRUEN er godt i gang

Det nye DRungdomsensemble DRUEN er nu godt i gang og de har haft deres første koncert i Espergærde Musikforening søndag den 30.1.

Den officielle debut vil finde sted i Radiohusets Koncertsal mandag den 7. marts. BH

v. Bodil Heister

Da jeg sendte gruppemails ud om vores nye side i bladet om cd'- og nodeudgivelser fik jeg dette herlige brev fra Jesper Lundgaard:

Fra 1994 til 2000 var jeg kapelmester for Repertory Quartet, som i sin tid lavede 6 CDer, der alle blev godt modtaget blandt publikum og anmeldere. De 6 år var nogle af de mest lærerige jeg har oplevet, og jeg kom i besiddelse af en vis indsigt i hvordan musiklivet i Danmark fungerer, på godt og ondt. At man pludselig havde kapelmesterhuen på, ændrede mange ting, også ens status blandt kollegerne, igen på godt og ondt. Det var et stort arbejde at holde en jazzkvarter kørende, men jeg har aldrig fortrudt at jeg kastede mig ud i det, og når jeg tænker tilbage på de

hundredevis af koncerter vi gav, og genlytter CDerne, føler jeg at det var et godt projekt, som afsluttedes mens legen var god.

I 2001 skiftede de kulturpolitiske vinde jo som bekendt, og de arbejds gange man havde fået lært sig gennem 90erne, er sikkert helt anderledes i dag. Dette har jeg til gode at finde ud af, da jeg på grund af blodpropper i hjertet, blev sat ud af spillet, i starten af 2002. Da stress havde forårsaget problemet, var det jo ekstra vigtigt at undgå selv samme stress fremover, så derfor har jeg indtil nu valgt at være menig bassist på de opgaver jeg har kunnet magte. Sandt at sige har det også været rart at kunne koncentrere sig om instrumentet i en periode, men...

Jeg ved ikke om man kan sige: "én gang kapelmester, altid kapelmester", men jeg har længe haft et ønske om at starte et nyt projekt op. Dette er nu lykkedes med min "Jesper Lundgaard

Trio", et format som er til at overskue. Jeg har allieret mig med Hans Ulrik på diverse blæseinstrumenter og Niclas Knudsen på diverse guitarer, og selv spiller jeg så på diverse basser. Min ambition er at vride så mange forskellige klangfarver og stemninger ud af trio'en som muligt, og det er en fornøjelse at spille med de to talentfulde herrer. Vi har arbejdet med egne kompositioner, standards og nu senest en række filmtemaer. Disse temaer er nu blevet foreviget på CD, til udgivelse midt i februar. En særlig opmuntrende faktor har været, at Dansk Kapelmesterforening har støttet økonomisk og således medvirket til virkeliggørelsen af projektet. Allerede i februar har vi 3 koncerter, men den nye CD vil være et kærkomment hjælpemiddel i jagten på flere koncerter, landet rundt.

*Godt Nytår
Jesper Lundgaard*

MINDEORD OM TAGE LYNEBORG SOM DØDE 19.11.2004 - 9 DAGE EFTER HANS 90 ÅRS FØDSELS DAG

Tage Lyneborg var pianist og kapelmester og har været medlem af foreningen siden 1963. Han blev som 15-årig optaget på Det Kgl. Danske Musikkonservatorium. Efter 4 års musikstudier, hvor han supplerede violinen med klaveret, fik han en kontrakt med Lorry lydende på 14 dage, og kom i de efterfølgende 32 år til at underholde i Landsbyen med alt fra Johan Strauss til H.C.Lumbye. Senere kom Tage Lyneborg til National Scala, hvor han i syv år var kapelmester i Holberg Haven. Fra 1978 og i en længere årrække frem var han pianist i Bodega Tivolis Vinstue.

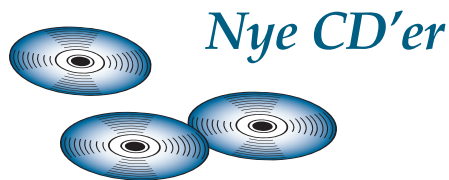
Bodil Heister

Tage Lyneborg fik ideen til onsdagcabaretterne på Bodega Tivoli Vinstue og var dens ankermand og kunstneriske konsulent i mange år. Noget der har været med til at give Bodega Tivoli Vinstue dens profil både for publikum og de utallige sangere, skuespillere og akkompagnatører, der har været med i snart 25 år onsdag efter onsdag.

I de første år jeg sang derinde, var han stadig hyggepianist inden showet startede, og varmede op til aftenens medvirkende, så publikum var om muligt endnu mere modtagelige. Hans glimrende klaverspil og venlige og imødekommende væsen og charme skabte et stampublikum, ikke mindst blandt modne kvinder, der hyggede sig i musikalsk selskab og god atmosfære.

Niels Borksand

- Nye nodebøger

v. Bodil Heister

Benjamin Koppel - nye cd'er

Benjamin Koppel Quintet At Large, vol. 1 & 2 Standards & Originals.

"Jazz med min faste kvintet igennem seks år - indspillet efter talrige turneer i bla. Frankrig, Island og USA".

Benjamin Koppel (sax), Steen Rasmussen (piano), Jonas Westergaard (kontrabas), Jacob Andersen (percussion), Frands Ribbjerg (trommer) feat. Lis Wessberg (trombone) og Anders Gaardmand (tenorsax).

The Copenhagen Incident

"En forholdsvis ny konstellation - indspillet i forbindelse med turne til New York".

Benjamin Koppel (sax), Thommy Andersson (kontrabas) og Alex Riel (trommer).

Babop

"Frisk jazz med mine kompositioner med to bariton-saxofoner i front".

Jesper Løvdal/Benjamin Koppel (baritonsaxofoner), Jacob Anderskov (piano), Jonas Westergaard (kontrabas) og Kresten Osgood (trommer).

www.Cowbellmusic.dk

Finn Savery - ny cd

Finn Savery Trio: insight

"Der er både nye og lidt ældre kompositioner på CD'en, alle er de skrevet direkte til og for trioen".

10 Savery-kompositioner samt 3 bearbejdelser af danske sange.

Finn Savery (p/el-p/synth), MadsVinding (b/el-b), AageTanggaard (trommer).

Udkommet i december 2004 på Music Mecca CD 4062-2

John Frandsen - ny cd

Orchestral works

Musik af John Frandsen med norske Christian Eggen som dirigent for Odense Symfoniorkester. Indspilning af bl.a. Dæmonernes Dans (symfoni fra 1988), Salme til Isdronningen (cellokoncert fra 1998 med Svend Winsløv som solist) og en arie fra operaen I-K-O-N (2003) sunget af Djina Mai-Mai.

www.dacapo-records.dk.

Jan Kaspersen - musik på nettet

Det er nu muligt at downloade Jan Kaspersens musik - både kompositioner og arrangementer - direkte fra internettet.

www.SheetMusicNow.com har optaget 20 kompositioner af Kaspersen i deres store katalog. De kan downloades som leadsheets og for visse titlers vedkommende også i pianoarrangementer og i 2 eller 4 stemmige satser.

Udvalget indeholder jazz, blues og ballader, og er for en dels vedkommende også egnet som undervisningsmateriale i musikskoler, MGK-kurser, konservatorier mv.

Simon Spang-Hanssen - ny cd

Noctiflore (betyder natteblomstrende)

"En intens live i studiet kvartetindspilning med nogle af mine "gamle venner" fra Paris; musikken bevæger sig rundt i den moderne jazz, med kompositoriske indflydelser fra bla. Monk og Shorter, og med dufte og farver fra Afrika og Brasilien.

Brugen af vibrafon/marimba som akkordinstrument tilføjer musikken en relativt uvant lyd. Den krystalklare luftighed og distinkte artikulation skaber en velgørende kontrast til tenorens varme, hæse og mere vokallignende klang".

9 kompositioner af S.S.H. samt en nyfortolkning af en Georges Brassens-vise.

Simon Spang-Hanssen (tenorsaxofon), Franck Tortiller (vibrafon, marimba), Yves Torchinsky (kontrabas), Francois Laizeau (trommer).

Udkommet i februar på pladeselskabet Altrisuoni (Svejts).

Marilyn Mazur - nye cd'er

Future Song: Daylight Stories

"Indholder 12 af mine kompositioner".

Medvirkende: Aina Kemanis (sang), Elvira Plenar (keyb), Eivind Aarset (gui), Hans Ulrik (sax&fl), Klavs Hovman (bas), Audun Kleive (tr), Marilyn Mazur (perc).

Udgivet: sept 04

Stemmenes Skygge

"Indholder gamle nordiske folkeviser mm. i nye udformninger for stemmer og slagtøj".

Medvirkende: Lena Willemark, Kirsten Bråten Berg (sang mm), Marilyn Mazur (perc)

Udgivet: marts 05

Søren Johannsen - ny cd

César Franck: Samlede orgelværker

Optagelsen indeholder Cesar Francks samlede orgelværker på dobbelt-cd indspillet af Søren Johannsen på det berømte franske Cavaillé-Coll orgel i brygger Jakobsens Jesuskirken i Valby. Orglet er det eneste af sin art i hele Skandinavien og fagfolk og studerende valfarter til kirken for at høre og spille på orglet.

Udgivelsen er den første indspilning med Francks samlede orgelværker som er foretaget på dette instrument.

Søren Johannsen er uddannet organist og dirigent ved DKDM og er organist ved Frederiksberg Slotskirke.

Udgivet august 2004 på Pheasant Records PHR2004-1

www.festivalorkester.dk

Bodil Heister - nye noder

Rosenknoppen

Sange og digte af H.C. Andersen.

Samling med 10 sange af H.C.A. med musik af Bodil Heister. Hæftet er på 44 sider med klaverarrangementer og becifringer.

Interessante kommentarer af Johannes Møllehave og smukke farveillustrationer af Hans Voigt Steffensen.

Rosenknoppen korhæfte - 6 H.C. Andersensange arrangeret for blandet kor af Klaus Brinch

www.bodilheister.dk

Peter Ettrup Larsen - ny sangbog

Peters Sangbog

25 nye, sjove sange for børn

Medvirkende: DKDMs børnekor og bl.a. Poul Erik Christensen og Jesper Lundgaard.

Alle sangene er komponeret af Peter Ettrup Larsen. Alle tekster er oversat til engelsk og indspilles i USA i marts 2005. Bertel Haarder har udtalt: Peters Sangbog er fremragende!

Jean Zederkopff - ny cd

The way to my heart

"Braziliansk musik ligger mit hjerte nært, derfor denne cd, som er en blanding af melodiske bossa/samba & ballads melodier".

10 Kompositioner af komponist og arrangør Jean Zederkopff - indspillet på pladeselskabet Music Mekka.

Jean Zederkopff (Piano/keyb.) Karsten Kristensen (ss/ts) Olo Skipper Mosgaard (Bas) Søren Anker Nielsen (Spanish/el-g) Søren Frost (dr/perc).

Saul Zaks - ny cd

Asger Hammeriks 7. symfoni

"Jeg har været med til - sammen med Thomas Dausgaard - at indspille Asger Hammerik's 7. symfoni med DR Kammerkoret og DR Symfoniorkesteret, hvor jeg har medvirket som indstuderingsleder (chorus-master) for Radiokoret".

Thomas Dausgaard udtaler: "på relativt kort tid havde Saul Zaks med sin dygtighed og erfaring opnået et optimalt resultat med Radiokoret - karakterfuldt og velklingende".

Hvis du har udgivet nye cd'er, nodebøger eller lignende - så skriv til sekretæren, så bliver det omtalt på denne side.

Hva' mæ' musikken ? eller Symfoni i fire satser

af Erik Moseholm, Komponist og kunstnerisk leder af "Swinging Europe"
Trykt i Politiken 23. 01. 05

1. Ouverture

I dag har mange børn og unge ikke råd til musikundervisning. Måske er det en væsentlig del af forklaringen på, at 92% af Folkeskolens elever ikke går i musikskole. Og det ser ud til at blive værre. I Folkeskolen er der sket voldsomme nedskæringer på musiktimerne og al obligatorisk musikundervisning ophører efter 6. klasse. Derefter kan danskere gå gennem livet uden indføring i den side af den danske identitet, som politikere taler så meget om. Men hvad gør de: Skærer ned så kulturarven er i fare. Sidste år vedtog Folketinget at gøre deltagelse i musikundervisningen i Gymnasiet frivillig, hvor den tidligere var obligatorisk. Fædrelandssange kender de fleste kun som indledning til fodboldlandskampe, hvor heller ikke fodboldspillerne kan synge med på tekst og melodi.

2. Virkelighed

Den sørgelige tur gennem musikundervisningsmulighederne viser: Børnehaveseminarier er nu afløst af *pædagogseminarier*, hvor musikken fra 1992 er gjort mere eller mindre valgfrit. Kun få seminarier har meget begrænset obligatorisk musikundervisning og resten ingen.

Folkeskolelærerne kan gå gennem *seminarieuddannelsen* uden at synge en sang, efter at musik forsvandt som grundfag i 1998. Musik som liniefag har efterhånden fået så urimelige vilkår, at stadig færre søger det og efteruddannelsen skrumper.

Musikpædagoger uddannet på klassiske *konserverier* inden 1995 fik så dårlig eller ingen indsigt i

undervisning af børn og unge, at de har store vanskeligheder i deres erhverv.

Universiteternes uddannelse er med begyndelsen af dette år skåret 20%, så det er svært at undgå svækkelse af kandidaternes kvalitet.

Musikskolerne betales af stat, kommuner og elever. I de sidste ti år er deres statstilskud faldet 23%. Fra 2007 overføres Statens 80 millioner kr. som bloktilskud til kommunerne og er dermed ude af Kulturministerens regi. Uden øremærkning af pengene til musikskolerne kan kommunerne overføre pengene til andre udgiftsposter, som var tilfældet med 1/3 af bloktilskuddet til bibliotekerne. Musikskolemidlerne tænkes fordelt efter indbyggerantal. I så fald bliver de meget aktive musikskoler i små kommuner med stor aktivitet og mange elever straffet med færre midler, mens musikskolerne i en stor kommune med lille aktivitet og få elever belønnes med flere penge. Da almenundervisningen generelt kun bliver for velhavere, foreslår jeg Kulturministeren (der har vist interesse for musikundervisningen) at snakke med Undervisningsministeren (som ikke har vist interesse) om at overføre kompensation for manglende musikundervisning i Folkeskolen og Gymnasiet til musikskolerne, så undervisningen dér kunne gøres gratis for alle. Også fordi det er på tide, at Kulturministeriet og Undervisningsministeriet samarbejder, mens der endnu er en embedsmand med ansvar for musikundervisningsområdet.

Politikerne taler så meget om satsning på den danske kultur,

men handler til skade for den. Kunne I i det mindste ikke holde kæft med Jeres lovprisninger, så musikundervisere, der oplever Jeres ødelæggende lovgivninger, ikke mister troen på Jer. Musikudøvere er sammen med sporten de to største interessegrupper i Danmark.

Og lad så være med at give "Sorteper" videre til institutionernes administratorer, som gør deres bedste for at lindre smerterne som følge af Jeres besparelser.

3. Visioner

Og hvis I mener noget med Jeres satsning på forskning, hvad vil I så gøre ved undersøgelser indenfor musikområdet i sidste halvdel af 1900-tallet?

Hvorfor fokusere på flere timer i færdighedsfagene på bekostning af andre intelligenser blandt andre den musiske, som viser sig bedst til at samarbejde med og fremme andre intelligenser.

I 1950ernes Ungarn blev almindelige folkeskoleklasser uden specielt udvalgte musikalske børn udvalgt til forsøg med mange musiktimer og tilsvarende færre færdighedsfag (Kodaly-metoden). Nu skulle man så tro, at eleverne blev dårligere til at regne og læse, men det viste sig, at de blev bedre, fordi musikken fremmede indlæringsvnen. Der til blev eleverne også mere koncentrerede, målrettede og socialt indstillede, samt bedre til at samarbejde. Samme erfaring gjorde Østrigsgades skole i København, 4. og 5. klasse-elever i Holstebro som hver fik et instrument at spille på, skoler i Skåne og igen de sidste 35 år i Helsinki, hvor Géza Szilvay har arbejdet med folkeskoleklasser på sin musikskole.

Fra 1980erne har amerikanske forskere anført af Howard Gardner påvist at udover hukommelsen fremmer musikken også

medfølelsen, selvforståelsen, fornemmelsen for egen proces og handlingskompetence.

I 1993 offentliggjorde Frances Rauscher, University of California, resultater af sine undersøgelser om Mozart-musikkens effekt. Studerende løste opgaver hurtigere og bedre og deres intelligenskvotient steg ni point. Men effekten holdt kun 15 timer.

Herhjemme har bl.a. læge, hjerneforsker og p.t. vismand i Kompetencerådet Kjeld Fredens gjort opmærksom på musikkens sidegevinster som udvikling af hjernens aktiviteter og fremme af evnen til tilegnelse af viden. Han har opfordret danske myndigheder til at give børnene en chance for at få efterprøvet musikkens påvirkning og se, hvad der sker. Det er ikke sket.

I 1990'erne erfarer Hans Günther Bastian gennem folkeskoleforsøg i Frankfurt (Tyskland), at musik styrker 6-7-årige børns intelligensniveau og har indflydelse på deres sociale adfærd, der forbedres, fordi de lærer at lytte og føle større ansvarlighed for hinanden. I forsøgsperioden blev der færre urolige elever,

mens eleverne i tilsvarende kontrolklasser med mindre musik blev stadig mere urolige. Musikundervisningen gav større selvtilid, mere lyst til at lære og yde det bedste.

4. Finale

Kort sagt fremmer musikalsk aktivitet handlingskompetence, effektivitet, koncentrationsevne, opgaveløsning, indlæringsevnen og tilegnelse af viden, lyst til at lære og yde sit bedste, god hukommelse, høj intelligens, socialt engagement, medfølelse, ordentlig opførsel, selvforståelse og selvtilid.

Alle disse evner lovpriser politikere gang på gang. Så hvis de mener noget med lovsangen af disse egenskaber, har vi grund til at forvente kolossal opprioritering af musikken fremover. Måske er problemet, at folketingsmedlemmerne med få undtagelser ikke er musikudøvere. Det kunne løses med et lovforslag om, at sammenspilsundervisning indgår i en politikeruddannelse, således at det bliver muligt for politikere på tværs af de politiske skel at danne sammenspilsgrupper. De

kunne så inden hver folketingsdebat spille en enkel blues sammen fx "Now's The Time". Det ville effektivisere den efterfølgende debat. Men da effekten kun varer 15 timer, skal der spilles hver dag.

Det er en sidegevinst, at man får sværere ved at slå på dem, man har spillet sammen med. Derfor kunne det måske være gavnligt af og til at invitere fx irakere med i orkestret. For musik kommunikerer også internationalt. Derfor ville den også i langt højere grad kunne bidrage til integreringen af indvandrere i Danmark.

Yderligere inspiration til styrkelse af musiklivet kunne hentes fra verdenshistorien helt tilbage til oldtiden:

"Hvis du ønsker at vide, om et folk styres vel, om dets love er gode eller dårlige, da skal du undersøge den musik, det spiller" (Konfutze, Kina, 500 f. Kr.)
"Rytme og vellyd formår mere end noget andet at trænge ind i barnesjælen, præge den og styrke det ædle i barnets karakter og højne dets sind" (Platon, Athen 427-347 f. Kr.)

---

200 mio kr. ekstra til kulturen

Regeringen har indgået en bred finanslovsaftale på kulturområdet med R, S, EL, KF, SF og DF. Aftalen giver 200 mio. kr. over de næste fire år til kunst og kultur i Danmark. De ekstra midler fordeles på følgende områder:

Fortidsminder og arkæologiske udgravninger: Der afsættes 20 mio. kr. til at restaurere en række af Danmarks mest markante historiske bygningsanlæg og monumenter samt 8 mio. kr. ekstra til arkæologiske udgravninger.

Design: Der oprettes en designpulje på 40 mio. kr. over de næste 4 år til at udnytte potentialerne i

dansk design, både nationalt og internationalt. Pengene skal anvendes til en styrkelse af international markedsføring af dansk design og kunsthåndværk og markering af designåret 2005.

Litteratur: I perioden 2005-2008 i alt 40 mio. kr. til nye litteraturpolitiske initiativer, herunder rejse- og arbejdslegater, udbygning af Kunstfondens 3-årige litterære legater, en forsøgsordning med PR-rådgivning for forfattere, udvidelse af den eksisterende ordning med forfatterarrangementer og udgivelsesstøtte til banebrydende ny dansk litteratur.

Idræt: Der afsættes i alt 40 mio kr. til støtte af idrætsforeninger, der iværksætter målrettede initiativer for vanskeligt stillede børn og dermed letter deres adgang til idrætslivet.

Musik: Der gives 10 mio kr. om året 2005-2008 til at styrke talentudviklingen inden for den klassiske musik og give den rytmiske musik bedre vilkår. Pengene skal blandt andet bruges til at tilbyde bedre undervisning til de klassiske musiktalenter på de musikalske grundskoler og musikskolerne, ligesom støtten til de rytmiske spillesteder udvides. BH

Uddelinger af kollektive midler i 2004

Projektstøtte (tilskud til levende fremførelse af musik, sang og musikdramatik):

Amadeusensemblet	Koncertprojekt, værker af Martin Åkerwall
Athelas Sinfonietta Cph.	Koncert Midem 2004 i Cannes
Athelas Sinfonietta Cph.	"Viktors Golgatha" på Den Anden Opera
Athelas Sinfonietta Cph.	Koncert, Nordiske Musikdage 2004
Aros Vocal Ens. & Camerata	Indvielseskoncert Nyt Aarhus Kunstmuseum
Bent Axen	Bogen "Jazz på Dansk"
Copenhagen Jazz Festival	Bandleaders Sessions på Nytorv
Dansk Jazzforbund	Jazzpuljen, støtte til unikke arrangementer på jazzområdet
Dansk Komponist Forening	Festivalen Nordiske Musikdage 2004
Den Fynske Opera	Glucks "Orfeus" og Ørums "Testamentet"
Den Ny Opera	Rossinis "Il Turco in Italia" og Händels "Rinaldo"
Det Harmoniske Selskab	Koncert på Hofteatret
Det Kongelige Teater	Dirigentstuderende følger operaproduktioner foråret 2005
Det Lille Operakor	Koncertturné på St. Croix
"Django d'Or" 2004	Jazzprisen "The Bandleader of Excellence"
FIGURA	Koncert på Den Anden Opera
Freeport Film	TV-programmet "Skinnet Bedrager"
Gints Glinka	Koncert med A. Rubinstein Filharmonisk Orkester i Lodz
Grønlandstourneen	Koncertturné med Händels "Messias"
Kammerkoret Camerata	Bachs Matthæus Passionen i Holmens Kirke
Kammerkoret Carmina	Koncert med Anne Marie Granau
Koncertforeningens Kor og Ork.	Koncert, Mendelssohns "Elias"
Københavns Festival Orkester	Sommerkoncert i Tivoli
Peter Ettrup Larsen	Bogen "Dirigent - mere end slag i luften"
MALKO 2005	Beløb doneret til 5. Prisen
Nordisk Kirkemusik Symposium	Symfonikoncert i Århus Domkirke
PILOT - Dansk Musik i Radioen	Distribution af radioportrætter og drift af netradio
Kaisa Roose	Koncert med Det Litauiske Statssymfoniorkester i Vilnius
Simon Spang-Hanssen	Koncerter med egne ensembler i Danmark og Frankrig
Storstrøms Kammerensemble	Skolekoncertprojekt og Nordiske Musikdage 2004
Søborg Harmoniorkester	Koncertrejse til Minden
The Gettoblaster Ensemble	Festivalen Soundtravels, Toronto
ThorvaldsenTeatret	Musicalen "Victor Victoria" i Tivolis Koncertsal
Tip Toe Big Band	Projekt med gymnasiekor fra Fyn
Universitetskoret Lille Muko	Koncertturné til Prag
Tamás Vetö & Tore Leifer	Researchrejse til Budapest
Finn Ziegler	Koncertturné i Californien
Århus Sinfonietta	Koncert med Vokalensemblet Gaia
Århus Sinfonietta	Bent Lorentzen portrætkoncert

Støtte til 44 projekter

Ialt uddelt: 906.082

Fonogramstøtte (til indspilning, udgivelse og promotion af fonogrammer):

Allan Andersen	CD i anledning af Benny Andersens 75-års fødselsdag	
Nikolaj Bentzon	Dobbelt-CD med gruppen "Bentzon Brotherhood"	
Copenhagen Chamber Orch.	Beethovens 1. & 3. Symfoni	
Esbjerg Ensemble	Per Nørgårds værker for harpe og ensemble	
FIGURA	Peter Bruuns opera "Miki Alone"	
Fini Høstrup	CD med egne kompositioner	
Henry Linder	Kammermusikværker af komp. Rudolph Simonsen	
Ole Lindgreen	Fessors Kvartet	
Jesper Lundgaard	CD med egen trio	
Fredrik Lundin	"Fredrik Lundin Overdrive Plays Leadbelly"	
Marilyn Mazur	Gruppen "Future Song"	
Hans-Henrik Nordstrøm	Indspilning af basunkoncert til portræt-CD	
Ole Pilgaard, Revymuseet	Dobbelt-CD med Erik Tuxens Orkester 1932-36	
Frans Rasmussen	N.W. Gades "Baldurs Drøm", CanzoneKoret og Helsingborg Symfoniorkester	
Udgiverselskabet Hegermann-Lindenchrone, Det Kgl. Teater	CD'er med Pinafore, Peter Lindroos og Operakoret	
John Uldall	CD med egne kompositioner	
Århus Sinfonietta	Indspilning Bent Lorentzen portrætconcert	
	Støtte til 17 CD-produktioner	Ialt uddelt: 347.500

Støtte til uddannelsesmål (tilskud til faglig uddannelse, studie- og rejselegater):

Niels Bernhart, Stig Christensen, Anne Marie Granau, Per-Otto Johansson, Jørgen Lauritsen, Lars Møller, Frans Rasmussen, Casper Schreiber, Søren Siegumfeldt (legater)

Dansk Kapelmesterforenings jazzdirigentskursus med Klüvers Big Band samt opfølgning på kursus med RadioUnderholdningsOrkestret 2003.

Støtte til 11 formål

Ialt uddelt: 152.945

Samlet er der ved 72 ansøgte projekter bevilget kr. 1.406.527 til musikfremmende foranstaltninger og uddannelsesmæssige formål. Ved samtlige projekter er støtten givet til medvirken af professionelle dirigenter og kapelmestre.

Peder Kragerup

Tiltag mod piratkopiering

For at stimulere salget af cd'er og mindske piratkopiering har kulturminister Brian Mikkelsen sendt et udkast til en ny biblioteksbekendtgørelse til høring blandt centrale organisationer.

Den væsentligste ændring består i, at musik-cd'er først skal kunne udlånes på bibliotekerne efter

udløbet af en karensperiode på 4 måneder. Det bliver således først muligt at låne danske og udenlandske cd'er 4 måneder efter deres udgivelse.

Indførelse af karenstid på bibliotekerne skal ses som en håndsrækning til musikbranchen og et skridt i retning af at sikre et rigt og varieret musikudbud i Danmark.

BH

The London Conducting Workshop

afholdes på the Royal College of Music i London i dagene fra d. 1.-5. august.

Ansøgningsfrist er d. **15. marts**. Ansøgningskema samt yderligere information om det faglige indhold kan hentes på www.london-conducting-workshop.com

PEL

NYE MEDLEMMER PR. 1.1.05

René Bjerregaard Nielsen	Arkonagade 10, 3., 1726 V
Niels Borksand	Sølvgade 36, 2., 1307 Kbh.K
Benjamin Koppel	Selveje Alle 8, 2500 Valby
Hans Ulrik	Kjeld Langes Gade 4, 3. 1367 K
Jesper Nordin	Kronprinsessegade 44, 4., 1306 K
Claus Efland	Sachsdorfer Strasse 8, 01157 Dresden
Henrik Andersen	Ullsvej 7, 9800 Hjørring

ADRESSEÆNDRINGER

Jørgen Berg	Godthåbsvænget 7, 4., 2000 Frb.
Thomas Clausen	Hjortøgade 1, 1., 2100 Ø
Jørgen Fuglebæk	Amagerfælledvej 35, 3., 2300 S
Palle Juul Hansen	Bodenhoffs Plads 5, 1., 1430 K
Søren Johannsen	Bjerrgårds Alle 6, 1., 2500 Valby
Henrik Krogsgaard	Vidnæsdal 5, 2840 Holte
Peter Ernst Lassen	Agervænget 6, 2791 Dragør
Kristian Olesen	Terrasserne 125, 4000 Roskilde
Morten Ryelund	Hyldegårdsvej 31 C, 2., 2920 Chl.
Mikkel Rønnow	Hasselhaven 32, 3500 Værløse
Thomas Søndergård	Frederik VI's Alle 12, 4., 2000 Frb.

DØDE

Tage Lyneborg	19.11.2004
---------------	------------

Næste blad udkommer
sommeren 2005.

Deadline til bladet
1. april.

Læserbreve og artikler
modtages med største
glæde.

SØGER DU ØKONOMISK STØTTE ?

så husk, at rekvirere en ansøgningsblanket hos sekretæren eller downloade den på nettet. Ansøgningen skal indsendes **senest en måned før projektets start**, hvis du ønsker at søge penge til cd-indspilninger, kurser, dirigenthonorar, studierejser m.v., så bestyrelsen kan nå at behandle ansøgningerne rettidigt.

HUSK at meddele adresseændringer til sekretæren – til den nye adresseliste i juni.

DANSK KAPELMESTERFORENING

www.kapelmesterforening.dk

Dansk Kapelmesterforenings kontor: Sankt Hans Torv 26, 5., 2200 Kbh. N.
Tlf.: 35353567. Fax: 35240250.

NB! Breve til sekretæren (legatansøgninger m.m.) **og kassereren** bedes sendt direkte til deres adresser.

Formand: Frans Rasmussen, Skrænten 9, 3060 Espergærde, tlf. og fax: 4917 0517 (mobil: 20646311). frans.rasmussen@email.dk

Næstformand: Jesper Grove Jørgensen, Strandvejen 611 B, 2930 Klampenborg, tlf. og fax: 3963 8151. grove_jorgensen@post.tele.dk

Kasserer: Peder Kragerup, Gersonsvej 31, 2900 Hellerup, tlf.: 3962 3074, fax: 3962 2374. kragen@isa.dknet.dk

Sekretær og Redaktør: Bodil Heister, Strandboulevarden 102, 3.th., 2100 Kbh. Ø.
tlf.: 3538 4758, fax: 3538 4754. bheister@post.tele.dk

Bestyrelsesmedlem: Peter Ettrup Larsen, Toldboden 1, 4581 Rørvig
tlf.: 5991 9600, fax: 5991 9601. pel@ettrup-art.dk

www.kapelmesterforening.dk

RUNDE FØDELSSDAGE

22. marts	Arne Balk-Møller	50 år
29. marts	Allan Botschinsky	65 år
3. april	Søren K. Hansen	50 år
13. april	Simon Spang-Hanssen	50 år
19. april	Ole Kock Hansen	60 år
24. april	Bjørn Hyrup	50 år
2. maj	Jean Zederkopff	65 år
13. maj	Erik Moseholm	75 år
15. maj	Peter Harbeck	50 år
20. maj	Tamás Vetö	70 år
16. juni	Peter Ernst Lassen	70 år

MEDLEMSJUBILÆER I 2005

Aage Bonde Larsen	50 år
Hans Erik Christiansen	25 år
Peder Kragerup	25 år

Dansk Kapelmesterforening ønsker hjertelig tillykke

MALCO

DR Radiosymfoniorkestret præsenterer Den Internationale Nicolai Malko Konkurrence for unge dirigenter i København 10.-15. april 2005.

Læs mere på www.malko.dk

ANEKNOTE

For nogle år tilbage skulle Jesper Thilo til Duke Ellington-koncert i Tivoli. Han havde købt billet og glædede sig til koncerten.

Så ringede telefonen hjemme hos Jesper.

"Åh, det er godt, at du er hjemme, vi mangler enaltsax i Ellingtons orkester!"

Jesper blev henrykt og svarede:

"Jeg kommer med det samme!"

"Det behøver du ikke, bare send den i en taxa!"

ERIK ERICSON MASTER CLASS

Den 3. masterclass for kordirigenter afholdes i juni 2005. Læs mere på www.ericsonmasterclass.nl

INTERNATIONAL DIRIGENTKURSUS I AUGUST

Det er det 3. internationale dirigentkursus for kordirigenter som vil foregå i Waalse Kirke i Amsterdam fra 24.-28. august.

Hovedvægten af kurset vil indeholde fortolkning, udvikling af et musikalsk syn, samarbejde og ideudvikling med andre dirigenter og endelig har man mulighed for selv at synge med i Thomas Tallis 40-stemmige motet *Spem in alium*.

For yderligere information: jjve@s382.demon.nl

HUSK AT TJEK DIN PERSONLIGE

MEDLEMSSIDE PÅ NETTET

www.kapelmesterforening.dk har fået nyt design og er blevet gennemredigeret.

Vær rar at gå ind på din personlige side og i adresselisten på nettet og tjek om dine oplysninger er korrekte (adresse, mail, tlf. m.v.)

Rettelser sendes til sekretæren. Det er også muligt at få skiftet sit billede ud.

MUSIKLEXIKON FOR BEDREVIDENDE

Cello

En cello er en stor violin, forsynet med en pind i enden, af hvilken grund den holdes mellem benene, da man ellers ville få pinden i halsen. Ved at skrue pinden ud eller ind opnås henholdsvis højere eller lavere intonation.

Asger Lund Christiansen

COPENHAGEN JAZZFESTIVAL

Ved Copenhagen Jazzfestival i år vil Dansk Kapelmesterforening præsentere tre orkestre, hvor alle musikerne er jazzkapelmestre og medlemmer af foreningen.

De tre Bandleaders Sessions foregår på Nytorv ved Domhuset.

Fredag d. 1. juli kl. 17.00 er der Modern Session, lørdag d. 2. juli kl. 14.00 er der Swing Session og søndag d. 3. juli kl. 14.00 er der Open Form Session.

Som noget nyt lader vi Modern Session spille på Klostertorvet i.f.m. Århus Internationale Jazzfestival i starten af uge 28.

KAPELMESTERKONCERT I RUNDETÅRN

Fredag d. 20. maj kl. 19.00 bliver alle foreningens medlemmer inviteret til koncert og reception i Rundetårns Bibliotekssal for at fejre Tamás Vetös 75 års fødselsdag.

Vokalensemblet Ars Nova vil være "husorkester" ved denne lejlighed og vil blive dirigeret af fødselaren samt kolleger og venner.

Derefter er der reception med mange overraskelser, musikalske indslag, muntre indfald samt lækre kulinariske specialiteter og drikkevarer.